

ÅRSPLAN

2023–2024

Stenseth barnehage – et godt sted å være

STENSETH
BARNEHAGE

Velkommen til et nytt barnehageår!

“ Høyt oppe på himmelen skinner en stjerne
Den skinner for Stenseth – et godt sted å være
Side om side og hånd i hånd
Knytter vi sammen vennskapsbånd

Barnehagens organisering

Vi har 4 avdelinger: **Orion, Kassiopia, Lillebjørn og Karlsvogna**, med inntil 76 hele plasser. Hver avdeling har barn i alderen 0-6 år. I løpet av dagen blir barna ofte delt inn i mindre grupper.

I en aldersblandet barnegruppe ser vi at de yngre barna lærer mye av de eldre barna og de eldste barna lærer å vise omsorg for de yngre.

VISJON

Stenseth barnehage
– et godt sted å være

VERDIER I BARNEHAGEN

I Stenseth barnehage legger vi disse verdiene til grunn i arbeidet vårt:

- Trygghet og omsorg
- Glede og humor
- Respekt og anerkjennelse

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehageloven

Barnehagene i Norge reguleres av barnehageloven. Lovens formålsparagraf sier dette om hva barnehagen skal:

§ 1. Formål

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Rammeplanen

Rammeplanen er forskrift til §2 i barnehageloven.

Rammeplanen gir daglig leder, pedagogiske ledere og resten av personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foresatte, eier og tilsynsmyndighet.

Barnehagens årsplan og periodeplaner skal speile rammeplanen og konkretisere denne.

Barnehagens innhold

MÅL:

Barna i Stenseth barnehage skal bli robuste mennesker som mestrer livets opp- og nedture. De skal oppleve seg sett og hørt, og de skal utvikle sin selvstendighet, sitt språk og sin evne til selvregulering.

Hvordan skal vi arbeide med målsettingen?

Personalet skal skape balanse mellom forventninger til barna, og rom for barnet selv i sitt liv og hverdag. Være lydhøre for barnas initiativ. Personalet skal vurdere denne balansen i forhold til barnets utviklings- og modenhetsnivå. Det forutsetter at personalet er nærværende i relasjonene med barna – tilstedeværende, både fysisk og mentalt. Hver ansatt har ansvar for å skape god relasjon til barnet. En god og trygg relasjon hvor barnet blir sett, hørt og satt rammer for, er en forutsetning for at barnet skal utvikle en robusthet i livet og et godt selvbilde.

For å realisere målet må personalet planlegge og vurdere hvordan de:

- Legger til rette for et godt språkutviklingsmiljø
- Møter hvert enkelt barn
- Ivaretar leken
- Ivaretar vennskap og fellesskap
- Kommuniserer med barna og hverandre
- Ivaretar barnets selvstendighet og autonomi
- Organiserer avdelingen og gruppene
- Ivaretar progresjon som sikrer barnets helhetlige utvikling

Utvikling av bedre praksis:

For å vurdere alle disse områdene, må personalet ta i bruk verktøy som kartlegger barnehagens kvalitet på ulike områder. «Kvalitetsvurdering av barnehagen», ECERS, er et verktøy vi skal bruke i tillegg til utvidede kvalitetskriterier på utvalgte områder som eksempel i forhold til språk og kartlegging av relasjonskvalitet.

Som en del av veilednings- og utviklingsarbeidet i barnehagen, har vi egne nettverksgrupper for pedagogiske medarbeidere/fagarbeidere og for pedagogiske ledere/barnehagelærere. Disse fagmøtene har til hensikt å utvikle den personlige og faglige kompetansen hos den enkelte ansatte.

Vi bruker avdelingsmøter og planleggingsdager til å planlegge, evaluere og utvikle vår praksis.

Fokusområder for perioden 2023–2024:

- Livsmestring og helse
- Språk, bøker, sang og musikk
- Uteliv – innenfor og utenfor gjerdet

Livsmestring og helse:

Stenseth barnehage har fokus på tidlig innsats for barns beste.

Tidlig innsats som begrep rommer mye, blant annet dette:

- Tilvenning og tilknytning
- Et godt foreldresamarbeid
- Språkutvikling
- Selvregulering
- Vennskap
- Forebygge mobbing og krenkelseser
- Oppmerksomhet på barnets generelle utvikling

Vi har i tillegg samlinger og smågrupper med blant annet disse temaene (tilpasset barnets alder):

- Følelser
- Kroppen din
- Hvordan vi blir til
- Gode og vonde hemmeligheter
- Gode og vonde (lovlige og ulovlige) berøringer og handlinger

Vi skal gi barn mulighet til å sette ord på, og gjenkjenne det som er bra og det som ikke er bra. I dette ligger det at vi snakker med barn om hva som er lov og hva som ikke er lov barna imellom, mellom barn og voksne og voksne imellom.

Ansatte skal ha oppmerksomhet på barn som strever med eksempel leken, selvregulering, og/eller viser en forsinket utvikling på et eller flere områder. Vi skal kartlegge barnets trivsel, organiseringen, ansattes praksis og andre forhold rundt barnet for å se hvordan vi kan møte barnet på en mer hensiktsmessig måte. Vi skal dokumentere hva vi gjør (tiltak) og justere oss ut fra effekten det har. Noen ganger kan det bety at vi trenger mer ressurser utenfra, for eksempel fra PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste). Foresatte skal alltid involveres i barnehagens arbeid i forhold til kartlegginger, tiltak og andre forhold som gjelder barnet.

Skolestarterne har også tilbud om yoga ukentlig. Det er Hege Del Pozo, Zenz yoga, som har ansvaret for yoga-gruppene sammen med en ansatt. Vi ser at barna har godt utbytte av yoga, de klarer å finne ro, de puster og de tar elementer av yoga med seg til andre arenaer.

Språk, bøker, sang og musikk:

Alle ansatte skal være gode språkmagneter for barn. Språket er grunnleggende for en god livskvalitet og for fremtidig læring. For å kunne fylle dette kravet må hver og en vite hva som kjennetegner en god språkmagnet, det er blant annet dette:

- Personalet bruker rim, regler, sang og musikk sammen med barna
- Personalet lytter
- Personalet leser for- og med barna
- Personalet bruker språket aktivt i lek og aktiviteter med barna som for eksempel forming og kunst-aktiviteter
- Personalet følger opp, og er nysgjerrig på det barnet snakker om og formidler
- Personalet utvider og videreutvikler ved å bruke nye ord og begreper i samtalene med barna
- Personalet undrer seg sammen med barna, de slipper barnet frem og lar barnet snakke mest
- Personalet er tilstedeværende, både fysisk og psykisk

Uteliv:

Barna skal oppleve at uteliv er godt for kropp og sjel. De skal få varierte opplevelser i og utenfor barnehagens område. De skal kjenne på egne grenser og oppleve ny mestring. Vi velger å se på rammeplanens målsettinger i en utelivskontekst. Utelivet rommer alt; språk og kommunikasjon, motorikk, samarbeid og vennskap, barnehagens verdier, livsmestring og helse. Formingsaktiviteter er også en super uteaktivitet, bruk av bøker og lesing også. Dette forutsetter at personalet ser mulighetene og gir barna rom for utprøving, at

personalet er engasjert og deltagende i uteleken og andre uteaktiviteter hver eneste dag. Personalet skal, i tillegg til avdelingens faste turer, ta med seg barn utenfor barnehagens område i mindre grupper hver uke i utetiden.

Som ansatt i Stenseth barnehage forventes det at man har positive holdninger til det å være ute, og at man verdsetter utetiden like mye som innetiden. Under er de viktigste kriteriene for god praksis i utetiden:

- Personalet skal være aktive med barna og ha en tydelig arbeidsoppgave
- Personalet skal helt naturlig ta i bruk området utenfor gjerdet på daglig basis, hvor barna kan utfolde seg kreativt med for eksempel rollelek og estetiske uttrykk
- Personalet skal være aktive i barnas lek og ha kunnskaper om lekens betydning
- Personalet skal tilby barna et variert tilbud av aktiviteter som bidrar til at barna har progresjon i sin utvikling
- Personalet skal ha et ekstra fokus på språkarbeidet i utetiden

Omsorg, lek og læring

Barn har rett til, og skal møtes med omsorg. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre.

Leken skal ha en fremtredende plass i barns liv i barnehagen. Leken har egenverdi og er en viktig side ved barnehagekulturen. Leken er et allment menneskelig fenomen der barn har høy kompetanse og engasjement. Den er en grunnleggende livs- og læringsform som barn kan uttrykke seg gjennom. I dagens samfunn er det barnehagen som skal ta vare på leken.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst, og bidra til et godt grunnlag for livslang læring. Begrepet livslang læring viser til at læring skjer på ulike arenaer gjennom hele livet. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, oppdragelse, danning og omsorg. Barn kan lære gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Barns undring må møtes på en utfordrende og utforskende måte slik at dette danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen. Barnas egne interesser og spørsmål er med på å danne grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen.

Danning:

Rammeplanen sier at danning er mer enn utvikling, læring, omsorg, oppdragelse og sosialisering, samtidig rommer danning alt dette. Danningprosesser kan

forståes som kontinuerlige prosesser der barn formes gjennom aktiviteter de deltar i, gjennom utforskning av innhold som er gjort tilgjengelig for dem, og i samspill med andre mennesker.

Danning er en livslang prosess som skjer i samspill med andre, og som innebærer en balanse mellom det indre/ jeg og det ytre/ vi.

Disse prosessene bør utvikles parallelt. Barn skal i samspill med andre utvikles og modnes til selvstendige mennesker som forstår samfunnet det lever i, og mestrer å leve i dette. Det innebærer å ta opp i seg/ internalisere normer, verdier og holdninger som utgjør grunnsteinene i vårt samfunn og i vår kultur. Barnet må øve opp evne til å reflektere over egne handlemåter som en del av «jeg»-utviklingen og «vi»-utviklingen. Evnen til selvregulering er helt sentral i danningprosessen.

Vennskap og fellesskap

Å ha venner er noe av det viktigste som finnes! Vennskap er en stor og viktig del av det enkelte barns danningprosess.

Venner betyr:

- Noen å leke med
- Noen å finne på morsomme ting sammen med
- Noen som venter

- Noen med felles interesser og felles humor
- Noen å se opp til
- Noen å lære av og noen å lære bort til
- Venner kan trøste hverandre
- Noen ganger blir venner uvenner, men om litt blir man venner igjen

Hver dag møter barna andre barn i barnehagen og det møtet gjør det mulig å bygge vennsapsrelasjoner. Det er rom for en følelse av et felles «vi» på avdelingen, i smågrupper og i hele barnehagen. De ansatte legger forholdene til rette slik at vennskap får gode vilkår, vi skal ha respekt, og være støttende og lydhøre. Vi skal også være klar over konflikter og ubalanse i relasjonene. Barna skal få hjelp til det de ikke får til alene, slik at opplevelsen av vennskap og fellesskap blir god!

Medvirkning

Barnehageloven sier at «...barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.» Rammeplanen sier blant annet at barnehagen skal ta utgangspunkt i barns egne uttryksmåter, personalet skal lytte til, og prøve å tolke deres kroppsspråk. Rammeplanen sier at «Barnas synspunkter skal tillegges

vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.»

Avdelingene må organiseres slik at det er rom for observasjon og samtaler. Vi har valgt å dele opp i mindre grupper gjennom dagen. Vi er opptatt av ansattes nærvær og deltagelse i lek og andre aktiviteter for å sikre barnets rett til medvirkning. Gruppene skal være faste og stabile over noe tid. Dette gir både ansatte og barn rom til fordypning, både i lek og aktivitet og i utvikling av en trygg og nær relasjon.

Fagområdene:

Barnehagen jobber med disse fagområdene:

1. Kommunikasjon, språk og tekst
2. Kropp, bevegelse, mat og helse
3. Kunst, kultur og kreativitet
4. Natur, miljø og teknologi
5. Antall, rom og form
6. Etikk, religion og filosofi
7. Nærmiljø og samfunn

Hvordan vi jobber med fagområdene kommer frem i avdelingenes planer.

Progresjon, i et bredt perspektiv

I løpet av barnets tid i barnehagen skal det få oppleve mestring, samtidig som det skal få mulighet til å lære noe nytt og utvikle god selvfølelse. Alle barn i barnehagen vil ikke oppleve alt samtidig, selv om de går på samme avdeling. Vi legger til grunn en naturlig progresjon der vi ser at en ettåring ikke har det samme utbytte av en aktivitet som en treåring. Aktiviteter i og utenfor barnehagen legges opp slik at de kan tilpasses barnets alder og modning. Turer ut av barnehagen er også lagt opp slik at de kan tilpasses barnas interesser og behov. Aldersblandede grupper legger til rette for at alle har noen å strekke seg etter, eller å være rollemodell for.

Arbeid med folkehelse i barnehagen jmf. Lov om folkehelsearbeid

I Stenseth barnehage jobber vi helsefremmende gjennom å tilby et sunt og godt sammensatt kosthold, og vi tilrettelegger for fysisk aktivitet inne og ute. Vi satser på et godt leke- og utviklingsmiljø ved å skape ro/reducere støy, som igjen skal redusere stress hos både barn og ansatte. Vårt fokus på uteliv vil, slik vi ser det, bidra til god helse, fysisk og psykisk. Det er viktig å tilbringe mest mulig tid i et miljø vi er skapt for å være i, for å kunne utvikle våre ferdigheter på en naturlig måte.

Vi jobber med visjonen: Stenseth barnehage – et godt sted å være, hver dag. Et sted hvor det enkelte barn skal bli sett, møtt og hørt, i et fellesskap preget av glede og humor. Gjennom trygghet og tillit, anerkjennelse, respekt og barns medvirkning legges grunnlaget for god helse.

Mat og måltider i barnehagen

Gode og balanserte måltider gir barna gode forutsetninger for å opprettholde evne til konsentrasjon, lek og glede i løpet av dagen. Måltidet skal gi mulighet for å øve på selvstendighet og gode opplevelser. Når vi sitter rundt bordet, skal vi ha tid og rom for samtaler, fortellinger, humor og glede.

Overganger

Hjem-barnehage

Det å begynne i barnehagen er krevende for små barn. Både foreldrene og personalet må legge til rette på en slik måte at overgangen blir best mulig. Vi ønsker at foreldrene setter av minst fem dager til tilvenningen.

Vi har utarbeidet rutiner for å få til en god overgang mellom hjem og barnehage, blant annet at nye foreldre normalt får tilbud om et foreldremøte i mai/juni og vi inviterer til besøksdag/-er før oppstart.

Nye barn og foreldre får tilbud om et hjemmebesøk før tilvenningsdagene. Da får vi muligheten til å møte barnet der barnet er kjent og trygt. Mer informasjon ligger ute på hjemmesiden.

Barnehage – skole

Hvert år samler vi skolestarterne til egne aktiviteter. Innholdet i gruppene vil være elementer fra fagområdene/ fokusområdene. Rammeplanen sier at barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Temaer og plan for grupper og aktiviteter, vil dere som har skolestartere få informasjon om fra avdelingen. Aktivitetene starter normalt opp i september og avsluttes i mai.

I løpet av våren starter vi samarbeidet med de skolene som barna skal begynne på. Vi følger barna på minst ett skolebesøk, fortrinnsvis til skoler i barnehagens nærområde. Her er vi avhengig av samarbeidet med den enkelte skole, så mer informasjon kommer til våren.

Vi gir informasjon til skolen i forbindelse med skolestart etter foresattes samtykke.

Dokumentasjon, evaluering og informasjon

Dokumentasjon

Dokumentasjon er det som viser hva barna gjør og er opptatt av. Den synliggjør barnas hverdag i lek, aktiviteter og prosjekter. Denne dokumentasjonen kan være tegninger, tekst, film og bilder som blir hengt opp eller vist på avdelingen, eller på barnehagens lukkede hjemmeside. Ved å se på/vise fram dokumentasjonen kan barna gjenkalle det de har vært med på, og dele det med foresatte. Foresatte kan bruke dokumentasjonen til å få barna til å fortelle om sin hverdag. Dokumentasjon er også nyhetsbrev fra avdelingen hvor perioden blir evaluert.

Pedagogisk dokumentasjon og evaluering

Pedagogisk dokumentasjon er grunnlaget for personalets refleksjon over egen praksis og utvikling. Den danner grunnlaget for evaluering, forbedring og endring av barnehagens innhold, og av personalets

arbeid med barna. Dette er en stor og viktig del av det pedagogiske arbeidet, og av utviklingen som skjer i barnehagen. Ansattes relasjon med enkeltbarn kartlegges systematisk på avdelingsmøter gjennom året og danner grunnlag for målrettet arbeid med relasjonsbygging.

Informasjonsrutiner

Årsplanen deles ut i papirutgave til alle foresatte hver høst. Vi ønsker å gi mest mulig informasjon via hjemmesiden, Kidplan og på epost.

På hjemmesiden finner dere planer som konkretiserer hva og hvordan avdelingene jobber i forhold til fokusområder og fagområder.

Følg også med på oppslag i garderoben.

Samarbeid

Samarbeid på huset

Ved sykdom eller annet fravær blant personalet, samarbeider vi inntil vi skaffer vikar. Alle ansatte i Stenseth barnehage har ansvar for alle barn. Vi jobber med å bli kjent, slik at barna skal være trygge når en ansatt fra en annen avdeling har ansvar for dem. Vi har særlig fokus på samarbeid på tvers i samme etasje.

Samarbeid med barnas hjem

Barnehageloven slår fast at det skal være et samarbeid mellom barnehagen og barnas hjem.

Samarbeidet foregår i den daglige kontakten når barnet kommer til barnehagen og når barnet blir hentet. For å få til et best mulig samarbeid med foresatte er vi avhengig av å snakke sammen. Vi tar opp med foresatte det vi trenger for å gi barna en best mulig hverdag her i barnehagen. På samme måte må foresatte også ta opp med oss saker de lurer på, ikke forstår, eller er uenig i. Ta det direkte med den det gjelder/avdelingen til barnet, så tidlig som mulig, slik at vi kan finne løsninger sammen.

Det kan oppstå forhold hvor det blir interessekonflikt. Stenseth barnehage har et sterkt fokus på barnets beste. Det kan skje at barnehagen tar beslutninger som foresatte ikke er enige i. Vi ser til lovens formålsparagraf når vi tar beslutninger som berører barnas tilbud i barnehagen. Vi begrunner våre valg i den.

Vi har to møter for foresatte i året. Et på høsten som er på avdelingen hvor barnet går. Dette møtet kan inneholde informasjon om perioden og organisering. Et på våren som kan være temabasert.

Ved oppstart i barnehagen gjennomfører vi en «bli-kjent»-samtale. Den er standardisert, vi er innom temaer som gir et bredt grunnlag i forhold til samarbeidet vi skal ha fremover. Samtaleskjemaet deles ut i forkant slik at foresatte vet hva slags temaer vi skal snakke om.

Ordinære utviklingssamtaler gjennomfører vi minst en gang pr år. Ut over dette tar vi, eller dere foresatte, initiativ til samtale når det er noe vi ønsker å snakke om, smått eller stort. Vi bruker ASQ (ages and stages questionnaires) til de ordinære utviklingssamtalene. Skjemaene er for ulike alderstrinn og de skal fylles ut av foresatte. Disse danner grunnlaget for samtalene.

Foreldrerådet, FAU og SU:

Alle foresatte er medlemmer av foreldrerådet. Av disse skal det velges en til to representanter fra hver avdeling som skal utgjøre foreldrenes arbeidsutvalg, FAU. Hovedoppgavene til FAU er å være kontakten mellom foreldregruppen og barnehagen, samt ha ansvar for eksempel sommerfest, fellesdugnader og andre arrangementer av viktighet for foresatte og barnehagen.

Fra foreldrerådet velges to representanter til samarbeidsutvalget, SU, som i tillegg til foreldrerepresentantene består av to ansatte og daglig leder. SU er et formelt organ som skal være et rådgivende, samordnende og kontaktskapende organ. Representantene i SU kan komme med råd og innspill i forhold til praktiseringen av barnehagens formål og skal uttale seg i saker av viktighet.

Samarbeid med fagmiljøer

Barneverntjenesten

Gjennom vår daglige, nære kontakt med barn er vi i barnehagene i en sentral posisjon i for å kunne observere og motta informasjon om barns omsorg- og livssituasjon. Barnehagen og barnevernet er to av flere aktører som bidrar til å skape trygge oppvekstvilkår for barn.

Helsestasjonen

Helsestasjonen er en felles samarbeidspartner for foresatte og barnehagen.

Det kan være mye foresatte har blitt veiledet i hos helsestasjonen, og som vi i barnehagen kan bygge videre på.

Pedagogisk – psykologisk tjeneste

«Hver kommune og fylkeskommune har en PP-tjeneste (pedagogisk-psykologisk tjeneste). PP-tjenesten skal blant annet hjelpe barnehager med kompetanse- og organisasjonsutvikling, og gjøre sakkyndige vurderinger av om barn kan ha særlige behov.» (Jmf.Udir.no PP-tjenesten).

De gir personalet råd og veiledning i arbeidet med barnet. Her er foresatte aktivt med i samarbeidet. Spesial/støttepedagoger og logoped er også viktige samarbeidspartnere for oss i arbeidet med enkeltbarn.

Annen viktig informasjon

Taushetsplikt:

Barnehagepersonalet har taushetsplikt etter forvaltningslovens § 13–13f, som innebærer en plikt til å hindre at uvedkommende får tilgang til opplysninger om noens personlige forhold. Informasjon om personlige forhold kan kun gis etter samtykke fra foresatte.

Opplysningsplikt:

Barnehagepersonalet har opplysningsplikt overfor barneverntjenesten og sosialtjenesten, enten av eget tiltak, eller etter pålegg fra disse tjenester. Uten hinder av taushetsplikt skal barnehagepersonalet gi opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jmf. lov om barneverntjenester § 46.

Til slutt

Kontaktinformasjon til barnehagen og datoer for planleggingsdager mv. finnes på www.stenseth.barnehage.no

STENSETH
BARNEHAGE

www.stenseth.barnehage.no